

Svar på skriftligt spörsmål SSS 170/2020 rd

Svar på skriftligt spörsmål om sjukförsäkringskassornas verksamhetsbetingelser

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 170/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Jari Myllykoski /vänst m.fl.:

Hur ämnar regeringen säkerställa sjukförsäkringskassornas verksamhetsbetingelser i framtiden, och

hur ämnar regeringen främja samarbetet mellan sjukförsäkringskassorna och FPA samt garantera att arbetsförsäkringskassorna blir hörda då FPA genomför ändringar?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Sjukförsäkringskassor, dvs. arbetsplatskassor, är försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) som av Folkpensionsanstalten fått tillstånd att till sina medlemmar bevilja förmåner och ersättningar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004). I denna uppgift är arbetsplatskassorna självständiga från enheter vars beslutanderätt används av och styrelse väljs av ett kassamöte. Vid utgången av 2019 fanns det sammanlagt 56 arbetsplatskassor i Finland och antalet personer vars sjukförsäkring kassorna ansvarade för uppgick till cirka 99 900. Av förmånerna enligt sjukförsäkringslagen verkställer arbetsplatskassorna sjukvårdsersättningar, läkemedelsersättningar samt sjukdagpenning, specialersättning och föräldradagpenning. Utöver förmånerna enligt sjukförsäkringslagen beviljar arbetsplatskassorna tilläggsförmåner till sina medlemmar enligt sina egna regler och finansierar dessa förmåner själva. Tillsynen av arbetsplatskassornas verksamhet hör till Finansinspektionen och Folkpensionsanstalten ser över verksamheten med iakttagande av genomförandet av sjukförsäkringslagen.

Folkpensionsanstalten finansierar i sin helhet de förmåner enligt sjukförsäkringslagen som arbetsplatskassorna verkställer och betalar en ersättning för de administrativa kostnaderna för förvaltningen av förmånerna till kassorna. Arbetsplatskassornas verksamhet styrs av lagen om försäkringskassor och sjukförsäkringslagen samt av förvaltningsanvisningarna för arbetsplatskassor. En samarbetsgrupp som samlas regelbundet har även tillsatts mellan kassadirektörerna i arbetsplatskassorna och Folkpensionsanstalten för att behandla och utveckla processerna och verksamheten vid arbetsplatskassor. Genom samarbetsgruppen har arbetsplatskassorna en möjlighet att delta och medverka i beredningen av ärenden som gäller kassorna.

Enligt 1 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen svarar Folkpensionsanstalten för verkställigheten av sjukförsäkringen samt följer och övervakar att sjukförsäkringslagen genomförs. Enligt samma paragraf deltar arbetsplatskassorna i verkställigheten av lagen så som föreskrivs i 16 kap. i sjukförsäkringslagen.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 170/2020 rd

säkringslagen. I verkställigheten av sjukförsäkringslagen har Folkpensionsanstalten fristående befogenhet och är inte direkt underställd statsrådets hierarkiska styrning. Därför har social- och hälsovårdsministeriet med anledning av det skriftliga spørsmålet bett Folkpensionsanstalten om ett utlåtande i frågan.

Enligt Folkpensionsanstaltens utlåtande har Folkpensionsanstalten i samarbete med arbetsplatskassorna gjort ändringar i verkställigheten av sjukförsäkringslagen, till exempel genom att centralisera betalningen av sjukdagpenning och föräldradagpenning till Folkpensionsanstalten. Det har funnits behov av ändringar bland annat på grund av att informationssystemen har utvecklats. I enlighet med förvaltningslagen (434/2003) har Folkpensionsanstalten hört arbetsplatskassorna, Försäkringskassorna rf. och Sairauskassat ry i samband med ändringarna. I samrådet har 96–100 % av arbetsplatskassorna beroende på ärendegrupp tillstyrkt ändringarna och enligt svaren från samrådet har man ansett att ändringarna förenklar behandlingsprocessen och gör arbetet vid kassorna smidigare. Även efter ändringarna kommer arbetsplatskassorna att verkställa förmånerna enligt sjukförsäkringslagen genom att använda Folkpensionsanstaltens förmånssystem och anvisningarna om dem, anvisningar och processer för kundservice och handläggning samt Folkpensionsanstaltens intranet. Dessutom ordnar Folkpensionsanstalten utbildningar i förmånshandläggning och förmånssystem för sin egen personal och dessa utbildningar är även avsedda för tjänstemän inom arbetsplatskassor. Folkpensionsanstalten har i samarbete med arbetsplatskassorna även infört en virtuell arbetsstation 2018. Dessutom överlämnar Folkpensionsanstalten information om sjukvårds- och läkemedelsersättningar som kassan handlagt genom en teknisk anslutning till kassans eget förmånssystem för behandling av tilläggsförmåner.

För att trygga verksamhetsförutsättningarna för arbetsplatskassorna och främja samarbetet mellan sjukhuskassorna och Folkpensionsanstalten fortsätter Folkpensionsanstalten att aktivt samarbeta med arbetsplatskassorna. På så sätt tryggas de sjukförsäkrades rätt till förmåner enligt sjukförsäkringslagen på rätt sätt, i rätt tid och regionalt jämlikt oberoende av aktör. Dessutom pågår vid social- och hälsovårdsministeriet en totalreform av pensionsstiftelse- och försäkringskassalagstiftningen, om vilken regeringen ska överlämna en proposition till riksdagen under våren 2020. I framtiden kommer verksamheten vid arbetsplatskassorna även att påverkas av skrivelsen i regeringsprogrammet för statsminister Marins regering om att flerkanalfinansieringen ska avvecklas före utgången av 2020 och av den inverkan som finansieringen av den bindande personaldimensioneringen enligt lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre kommer att ha på sjukvårdsersättningarnas belopp.

Helsingfors 30.3.2020

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen